

Więści z lasu

Krzysztof Schwartz
NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA JAROCIN

Szanowni Czytelnicy

Piszę ten tekst 2 września, nie wiedząc, jak potoczą się sprawy przez najbliższe 3 tygodnie - wyjeżdżam na wakacje. Życzę powrotu ciepłych dni - złotej polskiej jesieni. Wygrzewając się w cieplejszych stronach, życzę również obfitego wysypu grzybów. Jakże tymczasem wieści z lasu? Podobnie jak u rolników czy sadowników - kiepskie. Sadzonki na szkółce już nie nadgonią straconego czasu. Dobrze, że posialiśmy je również w inspektach, pod namiotami i w kontenerach. Sprzedaż dla publiczności kończymy tej jesieni, gdyż uzyskana dotacja na modernizację zakazuje nam takiej sprzedaży przez najbliższe 5 lat. Być może będziemy Państwu oferować sadzonki z innych nadleśnictw. Kończymy we wrześniu prace hydrotechniczne w uroczysku Dębno. Za pieniądze EkoFunduszu pozamykaliśmy starorzeczka jednokierunkowymi przepustami. Woda może się z Warty wlać, ale uciec już nie. To dobra wiadomość dla wędkarzy. Jeśli gmina Nowe Miasto wraz z LGD Zaścianek zbuduje eks-trę wyposażoną ścieżkę rowerową od Roguska do mostu na Lutyni, to będzie to prawdziwa atrakcja i podwójny sukces. Chcemy wystartować w konkursie na Lidera Polskiej Ekologii. Jak nam pójdzie - poinformujemy. Może również powiedzie się nam w plebiscycie na Gwiazdy Wielkopolskie? To już zależy od Państwa. Las ucichł. Ptaki z niepokojem szykują się na gorsze czasy. Las ucichł, ale wypełnił się niezwykłymi zapachami jesieni. Rosa iskrząca się na pajęczynach, kolorowe liście, mlecznoniebieskie niebo i te zapachy - to trzecia z najpiękniejszych pór roku. Już nie dokucają byczące paskudztwa czaja bzykające paskudztwa i nie jest zbyt gorąco. Lekki ubiór, sportowe obuwie i daleki, daleki spacer. Zapraszam do jesiennego lasu.

Krzysztof Schwartz

KALENDARZ - Wrzesień/Październik

WRZESIEŃ

- „Ratujemy kasztanowce”, ogólnopolska akcja edukacyjna
- Wystawa „Czy zubrowi nie grozi już zagłada?”, Fundacja Biblioteka Ekologiczna, Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Poznaniu
- VI Poznańskie Dni Recyklingu, Miasto Poznań, Agencja Informacji i Ochrony Środowiska oraz Wellington PR,
- Bieg na orientację w leśnictwie Łęko, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
- „Sprzątanie Świata”, ogólnopolska akcja
- „Sprzątanie Parków Krajobrazowych Wielkopolski”, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego
- Akcje edukacyjne dla przedszkoli, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie.

18 września - Dzień Geologii

19 września - Dzień Dzikiej Flory, Fauny i Naturalnych Siedlisk

22 września - Europejski Dzień bez Samochodu

23 września - pierwszy dzień jesieni,

21 - 24 września - Woodprocessing, przemysł drzewny i leśny, Kijów (Ukraina)

24 - 26 września - ARANŻACJE 2010, Targi Mebli i Wyposażenia Wnętrz - Lublin

27 września - Światowy Dzień Turystyki, - Dzień Podziemnego Państwa Polskiego (Polska)

27 września - 1 października

- HOUT 2010, targi przemysłu drzewnego, Rotterdam (Holandia)

27 września - 1 października

- Lesdrevmash, targi przemysłu drzewnego i leśnego, Moskwa (Rosja)

28 września - Światowy Dzień Morza

29 września - 1 października

- XI Warsztaty dla Liderów Edukacji Leśnej

30 września - 3 października

- Baltic Furniture, targi przemysłu meblarskiego, Ryga (Łotwa)

PAŹDZIERNIK

(MIESIĄC DOBROCI DLA ZWIERZĄT)

pierwsza sobota i niedziela października

- Światowy Dzień Ptaków

czwarty poniedziałek października

- Międzynarodowy Dzień Bibliotek Szkolnych

1 - 3 października

- DREMASILESIA - MEBELTECHEXPO, Targi Maszyn i Narzędzi do Obróbki Drewna, Katowice

4 października - Światowy Dzień Zwierząt

4 - 10 października - Światowy Tydzień Przestrzeni Kosmicznej

5 października - Światowy Dzień Nauczycieli (ONZ)

5 - 8 października - SICI Targi Przemysłu Meblarskiego, Madryt (Hiszpania)

6 - 8 października - XXIII Mistrzostwa Polski Leśników w Brydżu Sportowym

9 października - Światowy Dzień Poczty (ONZ)

9 - 15 października - Tydzień Pisania Listów

10 października - Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego

14 października - Dzień Nauczyciela. Święto Edukacji Narodowej

- Światowy Dzień Normalizacji

- Międzynarodowy Dzień Zmniejszania Skutków Klęsk żywiołowych

16 października - Światowy Dzień Żywności

18 października - Dzień Poczty Polskiej, - Dzień Łączności,

19 października - Dzień Ratownika
Opr. J. W.

W telegraficznym skrócie

Z KRAJU

Głosy rogów w Spychowie

VI Mazurski Konkurs Sygnalistów Myśliwskich to największe wydarzenie kulturalne organizowane przez leśników na Mazurach. Tegoroczna edycja odbyła się w Spychowie 14 sierpnia. Uczestniczyło w niej blisko 100 sygnalistów z całego kraju. Wszyscy spotkali się już poprzedniego dnia na Ogólnopolskim Spływie Kajakowym Myśliwskich, Leśników i Sygnalistów. Przepłynęli razem trasę z Babię do Spychowa. W konkursie najlepszym solistą okazał się Karol Jurczyszyn z Akademii Rolniczej w Poznaniu. Zwycięzcy otrzymali atrakcyjne nagrody: rowery, sprzęt RTV, śpiwory, plecaki. (www.lasy.gov.pl)

„Las bliżej nas”

Widzowie 1 Programu Telewizji Polskiej mogli obejrzeć kolejne odcinki programu „Las bliżej nas”, realizowanego we współpracy z PGL Lasy Państwowe. Cykl był prezentowany przez całe wakacje (do 4 września) w każdą sobotę o godz. 8.15 (tuż po porannych Wiadomościach i pogodzie). Każdy z 15-minutowych odcinków prowadził Jerzy Petersburski junior, znany pianista, kompozytor i prezenter telewizyjny. W przystępnej, zabawnej i atrakcyjnej dla widzów formie przedstawia on najciekawsze i najpiękniejsze miejsca w naszych lasach. (www.lasy.gov.pl)

Kłęski w lasach lubuskich

W pierwszej połowie sierpnia lasy ziemi lubuskiej dotknęły wielorakie skutki anomalii pogodowych. Do wcześniejszych dotkliwych szkód powodzianych dołączyły szkody spowodowane huraganowymi wiatrami i gradobiciem. Uszkodzone zostały drogi, mosty, infrastruktura melioracyjna, budynki. Łącznie w powodziach od maja do sierpnia woda podtopiła 225 ha upraw oraz ponad 3500 ha młokników i starszych drzewostanów. 12 sierpnia w Nadleśnictwie Cybinka lodowe kule gradu osiągały 3,5 cm średnicy, na powierzchni przekraczającej 200 ha drzewa utraciły nawet połowę igieł. W Nadleśnictwie Wolsztyn szkody w postaci złomów i wywrótów pohuraganowych przekroczyły 1000 m². (www.lasy.gov.pl)

Ministerstwo i Greenpeace

o Białowieży

Zakaz pozyskania drewna na terenie całej Puszczy Białowiejskiej do końca okresu legowego ptaków i przesunięcie pozyskania w tym roku na tereny mniej cenne przyrodniczo - to wynik porozumienia ministra Kraszewskiego i organizacji ekologicznych. Porozumienie kończy protest Greenpeace'u prowadzony od 11 sierpnia na terenie budynku Ministerstwa Środowiska w akcji pod hasłem „I love Puszcza”. (MOS)

Nagrody Green Apple Awards

rozdano

Nadleśnictwo Krynki zostało wyróżnione nagrodą Green Apple Awards w konkursie The Green Organization. Już od kilkunastu lat brytyjska organizacja pozarządowa (TGO) przyznaje nagrodę Green Apple Awards za najlepsze działania i inicjatywy z całego świata na rzecz ochrony środowiska. Nadleśnictwo Krynki otrzymało wyróżnienie za opracowanie i wdrożenie „Zintegrowanego systemu kształtowania i ochrony środowiska naturalnego w Puszczy Knyszyńskiej”. Gratulujemy kolegów! (www.lasy.gov.pl)

Lasy dla powodzi

Leśnicy z całej Polski wykazują dużą solidarność z dotkniętymi tegoroczną powodzią. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku zaoferowała kwotę ponad 32,5 tys. zł na rzecz działalności w Krośnie Fundacji „Pomoc Leśnikom”. To najwyższa z dotychczasowych darowizn dla powodziarzy leśników z południowej Polski. (www.lasy.gov.pl)

Odkrycie na Mazurach

Bezprecedensowego odkrycia naukowego dokonano w trakcie prac wiertniczych na Mazurach. W rejonie Suwałk, na głębokości 350 m naukowcy dowiedli się do warstw, których temperatura wynosi 0° C. Stwierdzono tu istnienie lodu sprzed 13 tysięcy lat, będącego pozostałością po epoce lodowcowej! Jest to obecnie jedyna na świecie znana „paleo-wieczna” zmarzlina. (MOS)

W NOWYM ROKU SZKOLNYM DAJEMY CI JUŻ DZIŚ WIĘCEJ MOŻLIWOŚCI

Edukacyjne atrakcje

Wakacje dobiegły już końca. Dla uczniów rozpoczął się kolejny semestr i rok szkolny. Tylko studenci mogą się cieszyć jeszcze do końca września wolnością, ale i oni już wkrótce rozpoczną swoje podboje na uczelniach. Dni robią się coraz chłodniejsze, deszczowa aura, która towarzyszyła nam podczas urlopów, wyjazdów i wycieczek, teraz już nie jest tak bardzo uciążliwa. Powoli wejdziemy w cykl codziennych spotkań z naszymi rówieśnikami ze szkolnych ław. Ale nie ma co się martwić. Jeżeli będziemy pamiętać o systematycznej pracy, nawet się nie obejrzymy, jak kolejny rok szkolny minie.

Nadleśnictwo Jarocin jak co roku przygotowało dla uczniów i nauczycieli edukacyjne atrakcje. Zanim na dworze zrobi się biało - zapraszamy Was z nauczycielami na ciekawą lekcję przyrody i nie tylko. Możliwości jest kilka. Zajęcia mogą odbyć się w terenie. Zachęcamy do odwiedzenia Ośrodka Edukacji Leśnej w Czeszewie. Tu aż kipi od wszelakich form prowadzenia edukacji. Zabierzemy najmłodszych na wyprawę wraz z bobrami przez rzekę (instalacja edukacyjna „Rze-

ka”). Starsi będą mogli uczestniczyć w zajęciach w budynku. Pomysłów na przeprowadzenie lekcji jest bardzo wiele i tylko od opiekunów oraz na-

gli poznawać przyrodę, obserwując ją również przez monitor okularowy edukatora.

Jeżeli jednak nie znajdziecie czasu, bądź środ-

się z Jakubem Wojdeckim pod nr tel. (62) 747-23-19 lub e-mailem: jakub.wojdecki@poznan.lasy.gov.pl. W okolicy ośrodka edukacyjnego w Czeszewie z Hubertem Przybylskim pod nr tel. (61) 438-31-21 lub 606-759-234 oraz e-mailem: oel.czeszewo@poznan.lasy.gov.pl lub oel.czeszewo@poznan.lasy.gov.pl.

Jeżeli macie jakieś ciekawe i możliwe do zrealizowania pomysły przeprowadzenia zajęć edukacyjnych - podzielcie się tym z nami, a my na pewno pomożemy. Udzielamy również wszystkim chętnym nauczycielom pomocy i wsparcia w przeprowadzeniu indywidualnych zajęć w ciekawym, malowniczym otoczeniu lasów łęgowych. Do dyspozycji w Czeszewie mamy: dwie sale edukacyjne wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny, sale wystaw czasowych i ekspozycji stałej. Na piętrze również taras z widokiem na rzekę Wartę i rezerwat Czeszewski Las. Stąd można obserwować przyrodę i krajobraz przez ogromne lunety.

Możliwości jest wiele, trzeba tylko chcieć, a pomysły urzeczywistnią się w mgnieniu oka. Zapraszamy serdecznie do współpracy.

Przygotował: Jakub Wojdecki

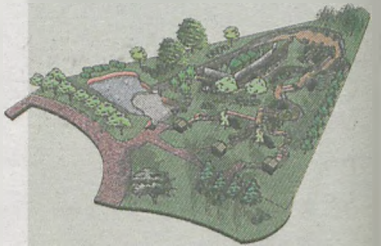
Szkolny obrazek w nieco krzywym zwierciadle - Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. Nadleśnictwo Jarocin uczestniczyło tam w oficjalnym rozpoczęciu nowego roku szkolnego

uczycieli grup zależy, jakie treści i w jakiej formie zostaną przekazane. Jeżeli dopisze pogoda, chętni uczniowie mogą wybrać się z nami jedną z trzech ścieżek edukacyjnych na wycieczkę po Uroczysku Warta. Starorzeczka, rzadkie lasy łęgowe oraz sędziwe olbrzymie drzewa to jedno z wielu atrakcji, jakie tam na Was czeka. Zestaw mobilny specjalistycznej mikrokamery na wysięgniku dodatkowo uatrakcyjni naszą wyprawę. Uczniowie będą mo-

ków na zorganizowanie wycieczki do ośrodka, my odwiedzimy Was. Przyjdziemy i przeprowadzimy zajęcia na wybrany wcześniej przez nauczycieli temat. Ze względu na to, że szkół w naszym obrębie jest dużo, musicie uzbroić się w cierpliwość. Chętnych jest wielu. Jeżeli jednak zdecydujecie się gościć u siebie pracownika Lasów Państwowych - dyrektora, opiekuna placówki lub jednostki musi się z nami wcześniej umówić. W obrębie Jarocina kontaktujcie

INSTALACJA
Z CZESZEWA
W „GWIAZDACH
WIELKOPOLSKICH”

ZAGŁOSUJ NA
NADLEŚNICTWO

Zbudowana przez Nadleśnictwo Jarocin w Czeszewie instalacja edukacyjna „Rzeka” została zgłoszona do wojewódzkiego konkursu „Gwiazdy Wielkopolskie”. I Ty możesz oddać na nią swój głos.

Konkurs „Gwiazdy Wielkopolskie”, organizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, polega na wyłonieniu najciekawszych projektów realizowanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013. Celem konkursu jest zainteresowanie mieszkańców Wielkopolski, w tym potencjalnych beneficjentów, Funduszami Europejskimi, a także pokazanie w ramach tzw. dobrych praktyk, projektów, które zostały zrealizowane dzięki środkom unijnym w Wielkopolsce.

Konkurs, zainaugurowany czerwca podczas kampanii promocyjnej „Miasteczko Europejskie - Miasteczko pełne Gwiazd w Poznaniu”, trwać będzie do 30 września. Do tego dnia włącznie będzie prowadzone również głosowanie.

Projekty do konkursu mogli zgłaszać bezpośrednio beneficjenci oraz projektodawcy do 28 maja. Zgłoszono 43 projekty, z którymi można zapoznać się za pośrednictwem strony internetowej www.wrpo.wielkopolskie.pl/gwiazdy_wielkopolskie. Aby oddać głos, należy w panelu <<głosuję>> wybrać najciekawszy projekt, następnie wpisać podany na stronie kod, podać swoje imię i nazwisko oraz adres e-mail.

Organizator konkursu zastrzega, iż uczestnik głosowania może oddać jeden głos oraz że jeden głos może być oddany z jednego adresu IP. Większa liczba głosów nie będzie brana pod uwagę. Beneficjenci zwyciężskich projektów zostaną uhonorowani statuetkami oraz nagrodami, które wręczone zostaną podczas uroczystej gali. Projekt Nadleśnictwa Jarocin „Na wycieczkę z bobrami” ma numer 9.

(red)

Leśnicy i rycerze

5 września na stadionie Ośrodka Kultury Fizycznej w Górze (pow. górowski) już po raz szósty odbył się festyn „Lasom Przyjazny”. Organizatorami byli Polskie Towarzystwo Leśne Oddział Wielkopolski oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu (zaproszone Nadleśnictwa, w tym także Jarocin). Tegorocznym gospodarzem imprezy było Nadleśnictwo Góra Śląska, a partnerem Fundacja Pomocy Szkole im. E. Machniewicza w Górze. Wsparcia udzielił m.in. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Tym razem festyn odbył się wraz z IV Jarmarkiem Górowskim, któremu towarzyszyło hasło: „Las bliżej nas”.

Dzieciom, młodzieży i dorosłym zapewniono mnóstwo zabawy oraz konkursów. Wśród nich między innymi rzut toporem o Puchar Nadleśniczego, rzut kaloszem o Puchar Prezesa Fundacji, strzelanie z wiatrówek, konkurs cięcia drewna, wbijania gwoździ, wspinania po skrzynkach od piwa (bardzo trudny), a także loteria fantowa z atrakcyjnymi nagrodami głównymi (rower i odkurzacz). Festyn uatrakcyjniły dodatkowo m.in. koncert zespołu sygnalistów, pokazy gaśnicze Straży Leśnej oraz walk Braci Rycerskiej i potężne wystrzały z armat. Wszystkiego można było dotknąć i spróbować własnych sił. Kolejny taki festyn już w przyszłym roku. Ci, którzy przybyli, nie żałowali.

Przygotował: Jakub Wojdecki

1. Gaszenie ognia w wykonaniu Straży Leśnej, 2. Pokazy sztuk walk średniowiecznych, 3. Stoisko Ochrony Lasu zorganizowane przy wsparciu Nadleśnictwa Jarocin

ZAPOBIEGANIE I USUWANIE SKUTKÓW KLĘSK ŻYWIÓŁOWYCH W LASACH

Nadleśnictwo składa wniosek o pieniądze

Do 30 września muszą dostarczyć zgłoszenia właściciele lasów, chcący wziąć udział we wniosku składanym przez Nadleśnictwo Jarocin. Chodzi o pomoc finansową na odtworzenie potencjału produkcyjnego terenów zniszczonych przez powódź.

W październiku 2010 roku Nadleśnictwo Jarocin zamierza ubiegać się o pomoc finansową w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W projekcie mogą uczestniczyć nadleśnictwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz właściciele lasów prywatnych bez ponoszenia kosztów.

Wnioski o dofinansowanie będą składane w dwóch oddzielnych działach nazwanych Schematami. W ramach Schematu I o dofinansowanie może ubiegać się nadleśnictwo oraz właściciele lasów prywatnych, na terenie których wystąpiła katastrofa naturalna lub klęska żywiołowa. Na terenie Nadleśnictwa Jarocin podtopieniu w wyniku tegorocznej powodzi uległo 12 ha upraw, które zamierza się odnowić. Można złożyć wniosek o zwrot kosztów poniesionych na:

- produkcję i zakup leśnego materiału rozmnożeniowego;
- wykonanie melioracji agrotechnicznych;
- przygotowanie gleby pod odnowienia, przebudowę, poprawki i uzupełnienia;
- odnowienia powierzchni leśnych i przebudowę drzewostanów;
- wykonywanie poprawek i uzupełnień w uprawach leśnych;
- pielęgnowanie upraw, młodników i drzewostanów;
- wykonanie zadań z zakresu ochrony lasu przed szkodliwymi czynnikami biotycznymi, w tym również zakup niezbędnych materiałów;
- kształtowanie i ochronę różnorodności biologicznej;

gicznej;

- ochronę gleb leśnych przed erozją;
- inwentaryzację i ochronę cennych elementów przyrodniczych;
- budowę, przebudowę lub remont połączonej z modernizacją budowli oraz obiektów małej architektury związanych z zagospodarowaniem na cele rekreacji i turystyki lub służących celom edukacji leśnej społeczeństwa;
- budowę, przebudowę lub remont połączonej z modernizacją dróg leśnych, nie wyznaczonych w planach urządzenia lasu jako dojazdy pożarowe, w celu dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Teren objęty dofinansowaniem to lasy położone w zasięgu terytorialnym leśnictw Czeszewo, Sptawik, Nowe Miasto i Radliniec (gminy: Miłostaw, Żerków, Nowe Miasto nad Wartą, Kołaczkowo, Jarocin, Krzykosy, Jaraczewo).

W ramach Schematu II dozwolone jest ubieganie się o zwrot kosztów poniesionych na:

- budowę, przebudowę lub remont połączonej z modernizacją dróg leśnych wyznaczonych w planach urządzenia lasu, jako dojazdy pożarowe lub dróg leśnych, których wykorzystywanie do celów przeciwpożarowych wynika ze sposobu postępowania na wypadek powstania pożaru, ustalonego na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, oraz dróg leśnych wykorzystywanych do celów przeciwpożarowych w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa;

- budowę, przebudowę lub remont połączonej z modernizacją budowli przeznaczonych do celów ochrony przeciwpożarowej lasów;

z modernizacją budowli przeznaczonych do celów ochrony przeciwpożarowej lasów;

- zakup środków łączności oraz sprzętu i urządzeń do monitorowania lasów w celu ochrony przeciwpożarowej;
- wykonanie i odnawianie pasów przeciwpożarowych.

Teren objęty tym schematem to zasięg terytorialny Nadleśnictwa Jarocin w granicach administracyjnych starostw: Środa Wlkp., Września oraz Jarocin.

Właściciele lasów chcący wziąć udział we wniosku składanym przez Nadleśnictwo Jarocin muszą dostarczyć zgłoszenie do 30 września 2010 r. Trzeba załączyć następujące dokumenty:

- dokument potwierdzający prawo własności do lasów objętych zgłoszeniem;
- wypis z ewidencji gruntów i budynków;
- kopię części mapy ewidencyjnej gruntów i budynków obejmującą zgłoszone lasy.

Zgłoszenie musi zawierać również imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę i siedzibę zgłaszającego, informacje o lokalizacji lasów objętych zgłoszeniem i o zakresie kosztów, w jakim zgłaszający zamierza uczestniczyć w operacji oraz uzasadnienie udziału w operacji.

Zachęcamy wszystkich właścicieli lasów położonych na terenie Nadleśnictwa Jarocin do złożenia wniosków. Osobą odpowiedzialną za złożenie wniosku do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest Joanna Henicz-Szklarz, tel. 62 747 23 19.

Joanna Henicz-Szklarz

W tegorocznej powodzi na terenie Nadleśnictwa Jarocin podtopieniu uległo 12 ha upraw

W telegraficznym skrócie

Ziemia z Katynia w „Orlim Gnieździe”

3 sierpnia w bazie harcerskiej „Orle Gniazdo” duszpasterstwa harcerzy archidiecezji białostockiej i diecezji etkiej wmurowano urnę z ziemią katyńską. W dniu katastrofy pod Smoleńskiem zabrał ją z Katynia dyrektor RDLP w Białymstoku Ryszard Ziemblicki. W uroczystości wzięła udział wdowa po tragicznie zmarłym w katastrofie prezydencie Ryszardzie Kaczorowskim. Msza święta odbyła się w kaplicy pw. bł. Wincentego Frelichowskiego - podharcmiśtrza. Liturgii przewodniczył metropolita białostocki abp Edward Ozorowski. Pamiątkowy obelisk z tarczą z wyrzeźbionym orłem i napisem po łacinie „Miłość Ojczyzny wszystko zwycięży” oraz datami „Katyń 1940” i „Smoleńsk 10.04.2010” poświęcił ks. Tadeusz Bronakowski. (www.lasy.gov.pl)

Nielegalny skład broni

Strażnicy leśni z Nadleśnictwa Mragowo wspólnie z miejscowymi policjantami odkryli prawdziwy arsenał broni w domu kłusownika. Mężczyzna poza strzelbami posiadał dużo amunicji, materiałów do produkcji broni oraz wyników. Ślady działalności kłusownika strażnicy leśni zaobserwowali 21 sierpnia. Wtedy znaleźli schwytanego we wyniki dzika. Niestety, zwierzę było już w stadium rozkładu. Z niewiadomej przyczyny sprawca nie zabrał tuszy. Dochodzenie w sprawie tego przypadku kłusownictwa prowadzi Komenda Powiatowa Policji w Mragowie. (www.lasy.gov.pl)

„Modernizacja Roku”

26 sierpnia na Zamku Królewskim w Warszawie wręczono nagrody i wyróżnienia laureatom organizowanego już po raz czternasty Ogólnopolskiego Konkursu Otwartego „Modernizacja Roku”. Wśród laureatów są dwa nadleśnictwa: Ruszów i Złotoryja. Celem konkursu, organizowanego m.in. pod patronatem Ministerstwa Infrastruktury, Generalnego Konservatora Zabytków, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Sportu, Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, jest wyróżnienie i nagrodzenie realizacji przedsięwzięć budowlanych wyróżniających się szczególnymi walorami. (www.lasy.gov.pl)

ZE ŚWIATA

Mistrzostwa Europy Leśników w Biegu na Orientację

„Ochrona - wykorzystanie - równowaga” - pod takim hasłem przebiegały rozegrane w dniach 10-14 sierpnia XVII Mistrzostwa Europy Leśników w Biegu na Orientację. W organizowanej w Danii imprezie wzięli udział leśnicy z 18 państw. Reprezentacja leśników z Polski liczyła 36 uczestników. W tych nietypowych (poza sprintem) warunkach rezultaty polskiej drużyny należy ocenić bardzo wysoko. Pod względem liczby zdobytych medali był to najlepszy występ w historii startów polskich leśników na Mistrzostwach Europy (od 1996 r.). Użytkali oni aż 18 medali. (www.lasy.gov.pl)

COP 16 przygotowania

Trwają przygotowania do Konferencji Klimatycznej COP 16. Przedstawiciele państw spotkali się już w Bonn na sesji globalnych negocjacji klimatycznych ONZ. Bonn Climate Change Talks były przedostatnim spotkaniem przed zaplanowaną na grudzień tego roku XVI Konferencją Stron Konwencji Klimatycznej (COP16) w Cancun w Meksyku (gospodarzem ostatniej sesji w październiku będą Chiny). Wszystkie strony deklarują potrzebę zawarcia jak najszybciej prawnie wiążącego porozumienia klimatycznego. Kraje rozwijające się obawiają się, że jeśli nie uzgodnią by nowych zobowiązań redukcyjnych na lata 2013-2020 zgodnie z Protokołem z Kioto, zniknąłby jakikolwiek przymus prawny, nie tylko do redukcji emisji przez kraje rozwinięte, ale także do realizacji w krajach rozwijających się projektów redukujących emisję i skutkujących przekazywaniem do nich nowoczesnych technologii. (MOŚ)

Przygotował: Jakub Wojdecki

Mniej śmieci - jak to zrobić?

Odpady to obecnie bardzo poważny problem ekologiczny w Polsce i nie tylko. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2009 r., ponad 86% zebranych odpadów komunalnych trafia u nas na składowiska. Stanowi to wartość dwukrotnie wyższą od średniej europejskiej (w Unii Europejskiej ok. 47%).

Jak poprawić gospodarkę odpadami zapewniającą ochronę środowiska? Na to pytanie ma odpowiedzieć „Krajowy plan gospodarki odpadami 2014” (KPGO 2014). To strategiczny dokument, który wytycza główne kierunki działań w zakresie zadań koniecznych do osiągnięcia celu: racjonalnej i sprawnej gospodarki śmieciami. Zawiera zarówno program zapobiegania ich powstawaniu w odniesieniu do poszczególnych rodzajów odpadów, jak i strategię redukcji składowania rzeczy ulegających biodegradacji. Dokument identyfikuje również

problemy oraz wskazuje cele w zakresie gospodarowania odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia, ponadto przedstawia harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań oraz sposób monitoringu i oceny wdrażania planu.

Obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.). Plany podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Powstający „Krajowy plan gospodarki odpadami 2014” stanowi aktualizację „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” (KPGO 2010), który został przyjęty uchwałą Nr 233 Rady Ministrów z 29 grudnia 2006 r. (M.P. Nr 90, poz. 946). W 2010 r. mija jego termin.

Jak Unia Europejska chce sobie poradzić z odpadami? Strategiczne cele gospodarki odpadami wyznaczone przez Unię Europejską dla wszystkich krajów człon-

kowskich to:

1. Rozdzielenie wzrostu gospodarczego od ilości wytwarzanych odpadów, rozumiane jako dążenie, przy wzroście gospodarczym, do stałego ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów poprzez:
 - a) zerwanie powiązań między wzrostem gospodarczym a wykorzystaniem zasobów;
 - b) osiągnięcie znacznego zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów poprzez inicjatywy zapobiegania powstawaniu odpadów, lepszą efektywność wykorzystania zasobów i przestawienie się na bardziej zrównoważone wzorce produkcji i spożycia;
2. Hierarchia sposobów postępowania z odpadami:
 - a) znaczne zmniejszenie ilości odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania oraz zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych, przy jednoczesnym uniknięciu wzrostu emisji zanieczysz-

- czeń do powietrza, wody i gleby;
 - b) zachęcanie do ponownego użycia, a w stosunku do odpadów, które są nadal wytwarzane, zmniejszenie ich właściwości niebezpiecznych, tak, aby stanowiły możliwe najmniejsze zagrożenie;
 - c) tworzenie preferencji w celu poddawania odpadów procesom odzysku, w szczególności recyklingu;
 - d) ilość odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania powinna być minimalizowana i powinny być one unieszkodliwiane w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska;
3. Zasada bliskości:
- a) odpady przeznaczone do unieszkodliwiania powinny być przetwarzane tak blisko miejsca ich wytworzenia, jak to możliwe, w stopniu, który nie prowadzi do zmniejszenia efektywności przetwarzania odpadów.

Przygotował Jakub Wojdecki
Informacja pochodzi ze strony MOŚ

Nie wszystkie ptasie przeloty są wędrówkami. Ptaki **emigrują**, jeżeli w dotychczasowym środowisku danego gatunku następuje gruntowna zmiana warunków życia. Raz na kilka lat, zwłaszcza w zimie, zdarzają się przeloty na duże odległości wynikające z przejściowego braku pokarmu na obszarze stałego występowania ptaków, czyli **inwazje** takich ptaków, jak np. jemioluszek czy czyżyki. **Koczowanie** to bezkierunkowe krótkie przeloty podejmowane przez ptaki corocznie, po zakończeniu sezonu lęgowego, w poszukiwaniu pokarmu, np. przez popularne u nas dzięcioły zielone i pstre. **Wędrówki** ptaków to ich okresowe przemieszczanie się z obszarów lęgowych na zimowiska i odwrotnie, związane ze zmianami pór roku. Wędrówka jest jedną z faz rocznej aktywności organizmu ptaka, a jej podjęcie regulowane jest przez układ dokrewny. Decydującą rolę w tych procesach odgrywa przysadka mózgowa, która reaguje na długość dnia i intensywność światła słonecznego. Ptaki z naszych terenów w okresie wiosennych i jesiennych przelotów wędrują po osi północ - południe.

Jesienią na terenach północnych szybko skraca się długość dnia, kończy się okres wegetacyjny roślin, zmniejsza radykalnie ilość dostępnego pokarmu. Ptaki mają coraz mniej czasu potrzebnego na znalezienie pokarmu i odbudowanie zapasu energii. Noc, którą trzeba spędzić w oczekiwaniu na kolejny dzień, kiedy znowu

można szukać pożywienia, staje się coraz dłuższa i chłodniejsza. Upolowanie owadów staje się trudniejsze. Dlatego na przełomie września i października opuszczają nas ostatnie ptaki owadożerne, takie jak jaskółki, muchołówki, je-

pokarmu. Wiele z nich zatrzymuje się na wybrzeżach Morza Śródziemnego, Czarnego, Kaspijskiego lub dolnego biegu Nilu. Poszukują miejsc, gdzie dzień jest wystarczająco długi, a znalezienie pokarmu łatwiejsze. Tam spędzają zły warunki pogodowych i braku dostatecznej ilości pokarmu. Czasem skowronkom, ziębom, szpakom, czajkom, kaczkom wystarcza przelot tylko o kilkaset kilometrów na południe lub zachód Europy. Szpaki, gołębie niekie-

przychodzi wcześniej niż u nas i jest bardziej dokuczliwa, dlatego sikorki, gawrony, kawki z tamtych terenów już jesienią powiększają gromadki naszych rodzimych przedstawicieli tych gatunków. W niektóre zimy masowo przylatują do nas jemioluszek, gęsi zbożowe, śnieguły, zięby jer. Mogą one pojawić się na pewnych terenach w jednym roku, a w kilku następnych latach nie przylatują.

Obserwowanie ptaków to dzisiaj bardzo popularna forma spędzania wolnego czasu przez tysiące ludzi na całym świecie. Jesienne wędrówki staną się niezwykłą okazją do obserwacji ptaków. W tym okresie możemy zobaczyć gatunki, których nie ma w naszym kraju w czasie lata, a zatrzymują się u nas tylko na odpoczynek w drodze na południe. Co roku Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków organizuje bardzo wiele imprez, które są częścią składową Europejskich Dni Ptaków. W pierwszą sobotę i niedzielę października miłośnicy ptaków udają się na łąki, do parków i lasów, aby uczestniczyć w obserwowaniu i liczeniu spotkanych ptaków oraz notowaniu zauważonych gatunków. W naszym regionie koordynatorem takich działań jest Południowopolska Grupa OTOP w Ostrowie Wlkp. (<http://www.pwg.otop.org.pl>). Jej wolontariusze służą miłośnikom ptaków pomocą merytoryczną, są organizatorami i opiekunami wycieczek ornitologicznych.

Wacław Adamiak

Jesienne wędrowanie

W okresie lata ptaki zajęte były zapewnieniem pożywienia i bezpieczeństwa swoim pisklętom. Na przełomie lata i jesieni w ptasim świecie zaczyna się wielki ruch, chociaż nie jest tak intensywny jak wiosną. Wiele gatunków ptaków odlatuje jesienią na zimowiska do innych stref klimatycznych.

rzyki, które wędrują nawet na południe Afryki. Tam również udaje się nasz swojski bocian, cyranka, orlik krzykliwy, wilga.

Ptaki wodne i błotne po zamrznięciu jezior, rzek i bagien nie mogą u nas znaleźć dla siebie

dzą zimę, w oczekiwaniu na wiosnę, kiedy będą mogły znów wrócić w miejsc, gdzie same wyrosły i gdzie będą wychowywać swoje pisklęta.

Część gatunków migruje na krótszych trasach, po to, aby unik-

dy tylko zbliżają się do ludzkich osiedli, gdzie jest cieplej i łatwiej zdobyć pokarm.

Do ptaków, które pozostają u nas na okres zimowy dołączają te, które latem żyją na północy i wschodzie Europy. Tam zima

Kontrole gniazd i obrączkowanie bocianów białych w gminie Żerków

9 sierpnia 2010 roku przeprowadzono przy pomocy Urzędu Gminy i Miasta Żerków bezpośrednie kontrole gniazd bocianów białych w tej gminie w celu sprawdzenia bezpieczeństwa młodych oraz ich obrączkowania. Z 6 gniazd usunęliśmy niebezpieczne dla bocianów sznurki plastikowe i inne śmieci, w 13 gniazdach zaobráczkowaliśmy 42 młode bociany.

Akcję przeprowadził zespół Południowopolskiej Grupy Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków: jej organizator Bartosz Skrzypczak (kończący obecnie pracę magisterską o bocianie białym na Ziemi Jarocińskiej w Zakładzie Ekologii i Behawioralnej UAM w Poznaniu), Paweł T. Dolata i Miłosz Skrzypczak.

Podnośnik koszowy na samochodzie Star z bardzo sprawnym operatorem panem Romanem Matysiakiem udostępnił Urząd Gminy i Miasta Żerków, za co serdecznie dziękujemy!

Skontrolowaliśmy 16 gniazd, wytypowanych po objeździe Bartosza dzień wcześniej jako dostępne dla dojazdu podnośnika i z młodymi bocianami. Ulewne deszcze i zimna aura w połowie maja spowodowały śmierć wielu małych piskląt, tak jak całej piątki ze słynnego gniazda w Przygodzicach koło Ostrowa Wielkopolskiego, które poprzez stronę internetową www.bociany.ec.pl oglądają miliony internautów z około 200 krajów całego świata. Spodziewaliśmy się więc kiepskiego sukcesu lęgowego i w gminie Żerków, tymcza-

sem liczba oznakowanych obrączkami Stacji Ornitologicznej Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku młodych w gminie była o 1/3 większa od ubiegłorocznej! W gniazdach przeważały rzadkie zazwyczaj lęgi z 4 młodymi (7 na 13 gniazd). W gnieździe na stodole u państwa Bajewiczów w Raszewach czekało zaś na nas aż pięć młodych, a przy tym jaki piękny krajobraz Szwajcarii Żerkowskiej wokoło! Młode ptaki w trzech skontrolowanych gniazdach nie doczekały się obrączkowania, bo już w dniu naszego przyjazdu odbyły pierwsze loty, w przyszłym roku akcję chcemy przeprowadzić więc wcześniej, na przełomie czerwca i lipca.

Ważnym zadaniem było wyciąganie z gniazd sznurków z tworzyw

sztucznych. Bezmyślnie rozrzucone po polach, łąkach i podwórkach, są zbierane przez dorosłe do gniazd wraz z sianem i innymi materiałami na wyściółkę. Zdarza się, że płacząc w nie nogi bocianie pisklęta, a silnie zaciśnięty na nodze sznurek może doprowadzić do zatarcia dopływu krwi, martwicy, degeneracji, a nawet odparzenia nogi. Na 13 bezpośrednio sprawdzonych gniazd, plastikowe sznurki usunęliśmy z czterech, z kolejnych dwóch - worek sizalowy, szmaty i folie, w które też mogą się zaplątać młode bociany. Apelujemy przy okazji, żeby - mając na uwadze bezpieczeństwo bocianów i innych ptaków - nie rozrzucać takich sznurków, a znalezione usuwać z pól i łąk.

Liczyliśmy nie tylko bociany, ale i... wróble, a dokładniej - ile gniazd bocianich zamieszkują też wróble zwyczajne lub ich bliscy krewniacy - mazurki. Na 13 sprawdzonych gniazd, wróble i mazurki zamieszkiwały co najmniej po cztery, przy czym w dwóch gniazdach były oba gatunki sublokatorów (łącznie z bocianami zamieszkiwały je więc po trzy gatunki ptaków!).

Obszerny i ciekawy fotoreportaż z naszej akcji w Komorzu Przybysławskim, autorstwa Bartosza Nawrockiego, zamieścił „Magazyn Gazety Jarocińskiej” nr 29 (162) z 23 lipca 2010 r.

Tekst i zdjęcia: Paweł T. Dolata
Południowopolska Grupa OTOP www.pwg

Pięć młodych bocianów w gnieździe u państwa Bajewiczów w Raszewach

W Stęgoszy bociany obrączkowali Bartosz Skrzypczak i właściciel posesji z gniazdem Paweł Łączniak, od lat współpracujący z PWG OTOP

Bartosz Skrzypczak spisuje informacje o bocianach od rodziny Szczepaniaków z Chwałowa